



## Jaarverslag 2017



**Samen op weg, bereikt ieder z'n doel.**

### **Het Kwadrant, school voor praktijkonderwijs**

Oberonstraat 2, 4625 VM Bergen op Zoom.

Telefoon:0164-210199, Fax:0164-210198

E-mail:kwadrant@lpsnet.nl

[www.hetkwadrant-boz.nl](http://www.hetkwadrant-boz.nl)

[www.lowysporquin.nl](http://www.lowysporquin.nl)

## **1. Inleiding**

## **2 Kwaliteitszorg en ambitie**

- 2.1 Doelen, evaluatie en verbetering
- 2.2 Structuur en cultuur
- 2.3 Verantwoording en dialoog

## **3 Onderwijsproces**

- 3.1 Leerstofaanbod.
- 3.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding.
- 3.3 Didactisch handelen.
- 3.4 Extra ondersteuning.
- 3.5 Onderwijstijd.
- 3.6 Samenwerking.
- 3.7 Praktijkvorming/ stage.
- 3.8 Toetsing en afsluiting.

## **4 Onderwijsresultaten**

- 4.1 Resultaten
- 4.2 Sociale en maatschappelijke competenties
- 4.3 Vervolgsucces

## **5 Schoolklimaat**

- 5.1 Veiligheid
- 5.2 Ondersteuning en stimulerend leerklimaat

## **6 Financieel beheer**

- 6.1 Continuïteit
- 6.2 Doelmatigheid
- 6.3 Rechtmatigheid

## **7 Organisatiegegevens**

- 7.1 Organigram

## **8 Tot slot**

# 1. Inleiding

## **De Bedoeling**

We hebben in dit jaarverslag opgeschreven aan welke doelen en activiteiten we werken. Het jaarverslag is tot stand gekomen op basis van de uitkomsten van het jaarplan 2016-2017. Naast bovengenoemde documenten staan onze doelen genoteerd in het schoolplan en de schoolgids. Dit jaar 2017 legden we de focus in het algemeen op het primaire proces en speciaal betekenisvol leren. We gingen terug naar de bedoeling van onze school voor praktijkonderwijs. Tijdens het proces van visieontwikkeling stelden we de vraag: Wat is de bedoeling?

## **Populatie**

Het Kwadrant school voor praktijkonderwijs telde op 1 oktober 2016 156 leerlingen en op 1 oktober 2017 150 leerlingen met een praktijkonderwijs indicatie uit de hele regio. De leerlingen kwamen niet alleen van speciale- en reguliere basisscholen maar ook vanuit het voortgezet (speciaal) onderwijs.

## **Uitgangspunten/waarden**

Wonen, werken, vrije tijd en burgerschap zijn de domeinen voor praktijkonderwijs. Alle leerlingen werken op basis van een individueel ontwikkelingsplan (IOP) en een ontwikkelperspectief (OPP) waarin de te ontwikkelen competenties staan beschreven en de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces. Daarbij gaat Het Kwadrant uit van de mogelijkheden en de kwaliteiten van de leerling. Veiligheid, duidelijkheid en wederzijds respect zijn bij Het Kwadrant basiswaarden. Mentoren zijn de spil in de groep en coachen de leerlingen in hun individueel leertraject. Voor de leerlingen die in hun ontwikkeling worden belemmerd, organiseren we speciale zorg middels een plan in het OPP. Leerlingen stromen uit naar (begeleid)werk en/of vervolgopleiding.

## **Missie en Visie**

Praktijkonderwijs leidt leerlingen op voor volwaardige deelname aan de samenleving. Het onderwijs dat de leerlingen krijgen, staat in het teken van voorbereiding op zo zelfstandig mogelijk • wonen • werken • vrije tijd besteden • burgerschap. Dit zijn 4 levensgebieden of 'domeinen' waarvoor leerlingen in het praktijkonderwijs worden toegerust. De basis voor deze - door het Landelijk Werkverband PrO geformuleerde - missie ligt in de wettelijke opdracht, zoals die is vastgelegd in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO, par. 10f).

In het praktijkonderwijs staat de ontwikkeling van de leerling centraal. Niet de zorg die de leerling nodig zou hebben, maar het perspectief van de leerling zelf staat centraal, alsook de begeleiding die hij of zij krijgt op weg naar een zelfstandig bestaan. Het praktijkonderwijs gaat daarbij uit van de individuele mogelijkheden en talenten van de leerlingen. Het Kwadrant kijkt vooral naar het ontwikkelingsperspectief van de leerling, dus naar zijn of haar mogelijkheden als het gaat om het ontwikkelen van vaardigheden en competenties.

Als middelen daartoe zet het Kwadrant in:

- het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling;
- het individuele ontwikkelingsplan (IOP) om daar naartoe te werken;
- het portfolio van de leerling, waarin de behaalde opbrengsten zijn vastgelegd.

## **Aanbod**

In het kader van Passend Onderwijs werken we vanuit het expertisemodel binnen het samenwerkingsverband Brabantse Wal voor VO waarbij Het Kwadrant het schoolprofiel van praktijkonderwijs organiseert als onderdeel van het ondersteuningsplan voortgezet onderwijs. Het Kwadrant onderscheidt een onderbouw en een bovenbouw. Op basis van de leerling scores en testuitslagen van het assessment starten leerlingen vanaf 15 jaar hun stagetraject. Het stagebureau en de mentor coachen de leerling op basis van een actueel OPP/IOP. De school organiseert lessen en stages in de uitstroomrichtingen detailhandel, logistiek, horeca,

schoonmaak, techniek, productiewerk en onderhoud groen. Na de bovenbouw kunnen de leerlingen uitstromen naar (beschermd)werk en/of vervolgopleiding. Alleen geselecteerde leerlingen volgen een jaar de interne entree opleiding. Deze entreeopleiding wordt in samenwerking met het Kellebeek College Nova georganiseerd. Een getuigschrift praktijkonderwijs wordt dit jaar gerealiseerd. Leerlingen die geen Entreediploma behalen, maar wel aan gestelde eisen van de school voldoen, ontvangen aan het eind van hun schoolcarrière op Het Kwadrant dit getuigschrift. Het Kwadrant heeft twee jaar nazorgplicht waarbij de leerlingen die zijn uitgestroomd twee per jaar worden gemonitord.

### **Profilering**

Het Kwadrant profileert zich in:

1. Betekenisvol praktijkonderwijs met 90% baangarantie bij uitstroom.
2. Een uitgebalanceerd stageplan waarbij leerlingen zich stapsgewijs vanaf de 1<sup>e</sup> klas voorbereiden op stage en hun toekomst en intensieve stagebegeleiding door gecertificeerde jobcoaches zorgen voor uitstroom naar (begeleide) arbeid en/of vervolgonderwijs.
3. Interne opleiding entree (Deze omvat alle arbeidsmarktgekwalificeerde assistent opleidingen van het voormalige MBO1).  
Assistent Logistiek, -Dienstverlening en zorg, -Procestechiek, -Bouwen, wonen en onderhoud, -Verkoop/retail, Mobiliteitsbranche, -Horeca, voeding of voedingsindustrie, Installatie- en constructietechniek en -Plant of (groene) leefomgeving.
4. YourTime. Leerlingen leren hun vrije tijd op zinvolle wijze te besteden. Door middel van een matchingssysteem komen leerlingen in aanraking met sport en cultuur. Leerlingen kunnen hierin ook gecoacht worden door de YourTimeCoach
5. De gezonde school(kantine) in het bijzonder en een gezonde levensstijl in het algemeen.

### **Knelpunten**

1. Het Kwadrant constateert dat ouders en leerlingen in eerste instantie liever geen gebruik maken van praktijkonderwijs. Daarmee lopen leerlingen het risico niet het juiste schoolaanbod te krijgen. Dat jaarlijks VMBO-leerlingen na 2 jaar alsnog een PRO-indicatie aanvragen, om als zij-instromer in te kunnen stromen in het praktijkonderwijs.
2. Het Kwadrant constateert dat er steeds minder praktijkonderwijsleerlingen in de regio Bergen op Zoom als zodanig worden herkend. Waarmee de vraag gesteld mag worden of de betreffende leerlingen het passende schoolaanbod krijgen (in 2012 was dat 1,12 % tegen landelijk 3 %).
3. Tijdens de economische crisis was het lastig om leerlingen in een passende stage te plaatsen om vervolgens een langdurige werkrelatie op te bouwen. Voor de Brabantse Wal-gemeenten geldt helaas nog steeds dat er weinig banen zijn voor werkzoekenden.

### **Professionalisering medewerkers**

Het Kwadrant heeft permanent aandacht voor de professionalisering van de medewerkers, want de geleverde kwaliteit van de school is grotendeels afhankelijk van de professionaliteit van de medewerker. De professionalisering staat in dienst van de organisatie en de ontwikkeling van de medewerker. Veel van onze docenten zijn Master-Sen of HBO+ geschoold. In het kader van de gesprekkencyclus werken we in een cyclisch proces aan de kwaliteit van de medewerkers. Elke medewerker heeft een persoonlijk professionaliseringsplan (PPP) waarin jaarlijks is genoteerd wat de professionalisering inhoudt. Er is hierin afstemming met de medewerker, IB'er en de afdelingsleider of stagecoördinator.

Medewerkers werken volgens taalbeleid geformuleerde orthodidactiek en beschikken over coaching vaardigheden waarbij orthopedagogische doelen gerealiseerd worden. In het scholingsplan wordt conform de huidige Cao-VO 2016 per medewerker gewerkt aan deskundigheidsbevordering in lijn met het strategische beleidsplan 2.1 van de Lowys Porquinstichting en het scholingsbeleid van het Kwadrant Alle werknemers hebben een actueel

en passend PPP in hun DVS. Hierbij is gekeken naar organisatiebelangen (zowel borgen als innovatie). In het Scholingsplan 2016-2017 zijn de resultaten opgenomen.

### **Stagebegeleiding met uitstroom naar arbeid en vervolgopleiding**

De school organiseert een individuele stagebegeleiding waarbij de passie en mogelijkheden van de leerling uitgangspunt zijn. De stage wordt op maat georganiseerd door gecertificeerde jobcoaches met als doel uitstroom naar (beschermde) arbeid en/of vervolgopleiding.

Opbrengsten Stage: Arbeid 43%, arbeid & leren 15%, leren 21%, VSO 4%, verhuizing 6%, andere praktijkschool 11%. Totaal aantal leerlingen uitstroom 47.

### **Interne opleiding entree.**

Er is door samenwerking met de praktijkschool van Het Da Vinci College te Roosendaal en het MBO Kellebeek College Nova een eenjarige interne Entree opleiding voor geselecteerde leerlingen. In 2016-2017 was nieuw voor Het Kwadrant dat twee verschillende soorten groepen Entree gestart zijn:

-één groep met leerlingen die wel in staat zijn een basisdiploma Entree te behalen, maar vanwege hun didactische beperking niet in staat zullen zijn door te stromen naar het MBO-2 onderwijs. Zij zullen dus na het afronden van de Entreeopleiding uitstromen naar arbeid.

-één groep met leerlingen waarvoor het op grond van hun didactische niveau wel mogelijk is een doorstroomdiploma Entree te behalen en daardoor recht krijgen op toelating tot een MBO2-opleiding. Vanuit de Entree A opleiding hebben 13 van de 14 leerlingen de opleiding afgemaakt. 7 stroomden uit naar arbeid, 1 wil i.s.m. zijn vader een eigen bedrijf beginnen. Opmerkelijk is dat ondanks het schooladvies arbeid 5 leerlingen uitstroomden naar een MBO niveau 2 opleiding. 1 leerling, die inzag dat hij zich door veelvuldig ziek te melden onvoldoende BPV-uren maakte, liet zich voortijdig als 18 jarige uitschrijven. Hij maakt de opleiding in schooljaar 2017-2018 af als leerling van het ROC.

De Entree O opleiding startte met 14 leerlingen. 1 leerling stopte voortijdig, de anderen zijn allen geslaagd.

9 leerlingen stroomden uit naar een MBO opleiding, 3 naar arbeid. 1 leerling ging verhuizen en wist nog niet wat ze ging doen na haar schoolloopbaan op Het Kwadrant. 2 leerlingen weken bij hun keuze uitstromen naar arbeid of onderwijs af van het schooladvies.

### **Wensen en Ambities**

Anno 2017 is het onze ambitie en opdracht om de leerlingen die uitstromen de mogelijkheid te bieden om te participeren in arbeid en hun omgeving. Een goede samenwerking met school, ouders en de leerling is hiervoor van groot belang. Uit de ProZo enquêtes, het inspectierapport en het juryrapport Excellente School 2016 blijkt dat de leerling betrokkenheid bij het eigen leerproces verbeterd moet worden. De procedures en inhoud van het individueel ontwikkelingsplan IOP en OPP hebben we daarom aangepast, waarbij de relatie van de mentor met de leerling en ouders cruciaal is.

Het is de ambitie van Het Kwadrant dat scholen voor (speciaal) basisonderwijs in de regio Bergen op Zoom, de leerlingen die de kenmerken van leerlingen voor praktijkonderwijs hebben, adviseren hiervan ook gebruik te maken. Zodat de leerlingen met een Pro-profiel het juiste schoolaanbod krijgen. In het samenwerkingsverband Brabantse Wal participeren we in de IVO-commissie, het scholenoverleg en het bestuur.

De warme overdracht van leerlingen uit groep acht van de basisschool naar Het Kwadrant krijgt meer structuur en inhoud. Als gevolg van de wetgeving Passend Onderwijs 2015 blijven leerlingen steeds vaker in de basisschool. Hierdoor is er behoefte aan een warme overdracht als leerlingen naar het praktijkonderwijs doorstromen. De intakeprocedure is aangepast en medewerkers zijn aangesteld om de warme overdracht te organiseren. Met de 3Master (SBO) hebben we afspraken gemaakt over een warme overdracht van leerlingen.

In het schooljaar 2016/2017 is ook een warme overdracht georganiseerd met SO De Kornalijn. Met de basisscholen wordt de overdracht op individuele basis vorm gegeven.

In totaal zijn er 37 leerlingen via de intake commissie aangenomen op Het Kwadrant. De intaker haalde vooraf dossierinformatie op uit o.a. POVO/LDOS. Hierbij zijn we afhankelijk van de informatie die basisschool hierin upload. Deze is niet altijd volledig gebleken. De intaker vroeg de toelaatbaarheidsverklaringen aan via de applicatie van het samenwerkingsverband Brabantse Wal VO. De systemen werkten goed. De leerlingen waren afkomstig vanuit onderstaande onderwijstypen.

Type onderwijs:	Aantal leerlingen:
BAO	13
SBAO	11
ISK	4
VSO	6
VO	3
Totaal:	37

Naast het grote aantal leerlingen die vanuit het regulier basisonderwijs instromen, is het verder opvallend dat de zij-instromers vanuit het VO worden aangemeld voor klas 2 of zelf klas 3. Eén leerling is afgestroomd vanuit het VO met oorspronkelijk een HAVO/VWO advies.

In het assessment worden de leerlingen getest op o.a. arbeidsvaardigheden. In totaal hebben 23 leerlingen deelgenomen aan het assessment. 21 leerlingen zijn stagegeschikt bevonden en hebben stage gelopen. Daarna doorgestroomd naar klas 4 in 17/18. 2 leerlingen zijn niet stagegeschikt bevonden en zijn in schooljaar 17/18 in de 3<sup>e</sup> klas geplaatst.

Het is onze ambitie en opdracht om samen te werken met ISD van de gemeente Bergen op Zoom op het gebied van arbeidsparticipatie bij uitstroom van leerlingen naar werk. De nazorg is een gedeelde opdracht voor Het Kwadrant, de gemeenten en instellingen zoals het UWV. De nazorg wordt gecoördineerd door de stagecoördinator van Het Kwadrant. In de uitstroommonitor worden de resultaten genoteerd.

### **De locatie**

Onze school bevindt zich aan de Oberonstraat 2 in Bergen op Zoom, aan de rand van de bebouwde kom. De school is bereikbaar met het openbaar vervoer. Het gebouw is volledig gericht op het organiseren van praktijkonderwijs.

Gymlessen worden in sporthal Gageldonk, de Boulevard en op sportpark Rozenoord gegeven. De lessen arbeidstraining worden georganiseerd in de speciaal gerealiseerde arbeidstrainingsruimte. Het gebouw aan de Oberonstraat 2 is eigendom van de Lowys Porquinstichting.

De lessen in het kader van de entree opleiding worden deels in het gebouw van het ROC Kellebeek NOVA aan de Roosenveltlaan 225 gegeven.

Het afgelopen schooljaar is er overleg geweest met de gemeente Bergen op Zoom over de mogelijkheid om een gymnastiekzaal te bouwen. Blijkt dat zo'n voorziening meer dan een miljoen euro kost en er geen partners zijn die kunnen aansluiten. De bouwafdeling van Dyade heeft in opdracht van de Lowys Porquinstichting een onderzoek verricht naar de mate van tevredenheid over het gebruik van het schoolgebouw. Hier is de wens geuit om het Kwadrant te vestigen tussen de bedrijven en dicht bij het NS-station.

In het voorjaar van 2018 zullen er zonnepanelen op het dak worden geplaatst.

Jaar 2016-2017	Resultaat 2016-2017
Uitstroommonitor invullen en analyseren.	Uitstroom 2015-2016 36 leerlingen 93 % bestendinging en plaatsing uitstroom. 2 leerlingen niet geplaatst.
ProZO Ouders, Leerlingen, medewerkers en stagebedrijven.	Management & Personeel 27 respondenten en score 3,4. Aandachtspunten zelfstandigheid en persoonlijke vorming. Ouders 122 respondenten 69 afgerond en score 3,51. Aandachtspunt leeropbrengsten werken. Leerlingen 141 respondenten 103 afgerond. Score

	3,23. Aandacht voor zelfstandigheid, levensechte bronnen en soc. competenties. Stagebedrijven 25 respondenten score 3,82. Aandachtspunt, ik weet genoeg van school.
(G)MR Participatie PRO	6 vergaderingen 2 leden personeel en 2 leden vanuit de oudergeleding.
Inbreng Leerlingenraad borgen.	De leerlingenraad heeft zich dit schooljaar bezig gehouden met het organiseren van het schoolfeest. Het plan van de leerlingenraad om twee verschillende schoolreisjes te organiseren is uitgevoerd. De wens van de leerlingenraad om 2 schoolfeesten per jaar te organiseren is niet goedgekeurd door het team. De leerlingenraad heeft in een teamvergadering de wens uitgesproken om op schoolkamp te gaan. Een meerderheid van het team heeft hiervoor steun uitgesproken. Het plan is om vanaf schooljaar 2018-2019 bij de start van het schooljaar per jaargroep op kamp te gaan als kennismaking.
Bevindingen van Interne Audit LPS naar het BAT vertalen en omzetten in beleid.	In het kader van Goed bestuur en het waarderingskader 2017 sector VO rapporteert het Kwadrant over haar doelen, onderwijsprestaties en onderwijskundige ontwikkelingen.
Herziene KVC's en ABC's borgen en in de betekenisvolle context aanbieden. Plannen maken betreffende aanbod KVC's ABC's per periode en het registreren in MICS.	Alle KVC's en ABC's staan in het leerlingvolgsysteem. De docenten maken per periode een planning qua aanbod en score.
Themacertificaat Bewegen & Sport	De PLG heeft zich o.a. als doel gesteld een Gezonde School te worden. Nadat in schooljaar 2015-2016 het vignet Voeding werd behaald, heeft de PLG in 2016-2017 het vignet Sport en Bewegen weten binnen te halen. Ook is weer mee gedaan aan het EU- schoolfruit project.
Analyse van resultaten in MICS en formuleren van verbeterpunten.	
Onderhouden van website Scholen op de Kaart.	Op dit moment wordt de huidige website bekeken op oude informatie. Deze zal verwijderd of vervangen worden. We onderzoeken wie de goedkoopste partij is om een nieuwe en dynamische website te laten bouwen. De huidige website is verouderd.
Visieontwikkeling: Het ontwikkelen van een vitale visie, breed gedragen, die voldoet aan de verschillende eisen van visievorming, waarbij de kracht komt vanuit de "ziel" van de organisatie	<b>de uitkomsten uit het Visietraject.</b> 1. <i>Wensen m.b.t. de Toekomst.</i> - diploma, baan, geluk en welbevinden. 2. <i>Verwachting van de school.</i> - instructie en begeleiding op maat. - uitdagende lesstof. - behalen van gestelde doelen. 3. <i>Kwaliteiten.</i> - begeleiding naar toekomst. - structuur, regelmaat en veiligheid. 4. <i>Verbeterpunten.</i> - eigen keuzes maken (kleine dingen). - dynamiek en kwaliteit borgen.

## **2.0 Kwaliteitszorg en Ambitie**

### **2.1 Doelen, evaluatie en verbetering.**

Het Kwadrant heeft deelgenomen aan het project Stimulans van het LWV-PRO om de kwaliteitszorg op een hoog niveau te krijgen. Middels de enquêtes van PrOZO in het kader van het project Stimulans voor Praktijkonderwijs wordt voor de zesde keer aan alle medewerkers, ouders, leerlingen en stagebedrijven gevraagd naar de sterke- en zwakke aspecten van Het Kwadrant. We willen leren van de scores uit deze enquêtes. Hieruit komt naar voren dat de kwaliteit op het Kwadrant goed is maar de band met de leerlingen en ouders een verbeterpunt is. De participatie van leerlingen in hun eigen leerproces is een punt van aandacht. De werkwijze van ons stagebureau wordt door onze medewerkers en stagebedrijven hoog gewaardeerd. De scores staan o.a. op de website scholen op de kaart Het overzicht van de totale scores uit het kwaliteitssysteem zijn door tijdgebrek vertraagd en worden aan het einde van het (kalender)jaar verwacht.

([www.scholenopdekaart.nl](http://www.scholenopdekaart.nl)).

Aandacht heeft de warme overdracht vanuit het (speciaal) basis onderwijs de 3Master en de warme uitstroom naar werk en/of vervolg opleiding. In de regio Bergen op Zoom maken naar verhouding minder leerlingen gebruik van praktijkonderwijs ten opzichte van de rest van Nederland. We hebben procedures van de warme overdracht aangepast. Toch verloopt de interne intakeprocedure niet altijd probleemloos. De warme overdracht van leerling-gegevens vanuit het (speciaal) basisonderwijs wordt georganiseerd door de intaker, de afdelingsleider onderbouw en de zorgcoördinator. Op het intakeformulier noteren we het perspectief van de leerling voor onze school en de gegevens van ouders en leerlingen.

De gegevens die voortkomen uit de interne audit, georganiseerd door de Lowysporquinstichting (LPS), leveren ons verbeterpunten op. De werkgroep Opbrengsten Kwadrant (WOK) werkt aan beleidsvoorstellen voor het beleidsadviesteam (BAT) om de opbrengsten van onze school te verbeteren. Ook dit schooljaar hebben we een medewerker kwaliteit aangesteld. Scholen op de Kaart van de VO-raad, wordt door hem uitgevoerd en alle onderwijskundige kengetallen zoals van de Uitstroommonitor en Toetsen worden door hem in beeld gebracht.

### **2.2 Structuur en Cultuur**

De schoolleiding en de leraren op het Kwadrant werken gezamenlijk aan verbetering van hun professionaliteit. De bekwaamheid van de medewerkers wordt onderhouden, rekening houdend met gestelde bekwaamheidseisen, beroepsprofielen en behaalde resultaten bij de leerlingen. Dit jaar werkten we verder aan de ontwikkeling van een vitale visie op onderwijskwaliteit en ambities. De professionaliteit van de medewerkers is in feite de koningspil van het Kwadrant. Medewerkers zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en leerling resultaten. Alle medewerkers hebben een beoordelingsgesprek en/ of voortgangsgesprek gevoerd conform de gesprekkencyclus van de Lowys Porquinstichting. In de normjaartaak 2017-2018 is er per medewerker een prestatie indicator afgesproken.

### **2.3 Verantwoording en dialoog**

Het Kwadrant rapporteert middels de schoolgids, de uitstroommonitor en het jaarverslag over haar doelen, onderwijsprestaties en onderwijskundige ontwikkelingen. We betrekken belanghebbenden bij de ontwikkeling van beleid en bespreken ambities en resultaten die zijn behaald.

De medezeggenschapsraad(MR) werkt met jaaragenda. Begroting, schoolplan, schoolgids, deskundigheidsbevordering, sollicitaties, jaarplanner en actuele zaken zoals boekengelden worden jaarlijks door de raad bekrachtigd. De inspraak van de (P)MR wordt gewaardeerd. Daarom heeft elke medewerker, welke zitting heeft in de MR, hiervoor uren in de normjaartaak geroosterd.

Dit schooljaar 2016-2017 is de leerlingenraad door docent Lindsay Stam georganiseerd. De inbreng van leerlingen vinden we belangrijk en zullen we borgen



### Visieontwikkeling Het Kwadrant '16-'17

Het Kwadrant is drie keer op rij Excellente School. Het is echter belangrijk het "wij-gevoel" opnieuw te activeren waarbij alle neuzen dezelfde kant op wijzen en we dezelfde koers varen. Wij werken daarom dit schooljaar aan de ontwikkeling van een breed gedragen visie. Schooljaar 2016-2017 heeft voor ons in het kader gestaan van visieontwikkeling. Wij zijn gestart met het in kaart brengen van onze kwaliteiten en leerpunten middels de "visieboom". In de visieboom hebben alle collega's twee beelden gehangen. Het beeld aan de "zonzijde" vertegenwoordigde onze kwaliteiten, de "schaduwzijde" onze verbeter- of afstootpunten. Tijdens de studiedag van 29 november hebben we deze beelden gezamenlijk besproken en gescoord op waarde. Deze studiedag heeft een vervolg gehad op 13 december. Het resultaat was een door het team met beelden gevulde boom, dit is de visie in zijn meest globale/grootse vorm.

De vervolgstap was de globaal beschreven visie te gaan trechteren tot een krachtige vitale visie. Om dit te bereiken hebben alle collega's de tijd gehad om de beelden te bekijken en deze opnieuw te waarderen. Middels een groene en een rode sticker konden de collega de waardering laten zien. De stickers vertegenwoordigden hierbij onze beste kwaliteit en grootste leerpunt. Tijdens de teamvergadering van 24 januari hebben we gezamenlijk beelden verwijderd uit de boom die niet of nauwelijks gescoord waren. De visie is aan het trechteren tot onze kernkwaliteiten en belangrijkste leerdoel.

Wij vinden niet alleen de mening van ons als team belangrijk voor de visieontwikkeling van onze school, maar ook die van onze belangrijkste stakeholders. Om dit in kaart te brengen zijn er digitale- en schriftelijke enquêtes afgenomen onder; leerlingen, ouders en stagebedrijven. Deze enquêtes zijn geanalyseerd en gepresenteerd aan het team. De informatie van onze stakeholders is geclusterd in een toetsingsmatrix waarin de; wensen, verwachtingen, kwaliteiten en leerpunten beschreven staan op gebied van; leerlingen, ouders en stagebedrijven.

Op basis van de informatie uit onze visieboom en de toetsingsmatrix zijn we gestart met het daadwerkelijk beschrijven van onze nieuwe visie. Om dit te bereiken hebben wij een studie tweedaagse in mei georganiseerd. Deze studie tweedaagse stond deels in het kader van visieontwikkeling en deels in het kader van professioneel samenzijn. Tijdens de studie tweedaagse hebben wij onze kernkwaliteiten en kernwaarden gezamenlijk beschreven. De bottleneck lag hem in het beschrijven van onze uitdagingen. Onder leiding van Aad Joosten (bureau Verwiel) zijn we gezamenlijk gaan dromen. Deze dromen hebben we beschreven op een grote banner. Aan het einde van de studie tweedaagse hebben we nog geen gezamenlijke beslissing genomen over onze dromen/uitdagingen.

Na de studie tweedaagse zijn de kernkwaliteiten, kernwaarden en dromen/uitdagingen gedigitaliseerd. Met al deze informatie is het team de vraag gesteld om de dromen/uitdagingen nogmaals te bekijken en te scoren. Deze informatie is geanalyseerd en geclusterd tot een drietal uitdagingen:

- 1) Meer betekenisvol door verbinding.
- 2) Een betekenisvolle maatschappelijke rol.
- 3) Meer autonomie/keuze voor de leerlingen.

### Slotconclusie:

Het doel was het gezamenlijk komen tot een vitale en gedragen visie voor Het Kwadrant. Het visietraject stond volgens een PDSA-cyclus beschreven voor schooljaar 2016-2017. De volledige cyclus hebben we niet kunnen doorlopen. Deze zal een vervolg krijgen in schooljaar 2017-2018. De kernwaarden, kernkwaliteiten en dromen/uitdagingen staan beschreven. Deze moeten nu in een goede pakkende vorm worden beschreven. Een grote winst is dat er meer cohesie gekomen is binnen het team. De neuzen staan dezelfde kant op gericht en we denken gezamenlijk na over waar wij met onze school voor staan en gaan.

*“Schooljaar 2016-2017 ontwikkelden we op Het Kwadrant een vitale visie waarbij de stakeholders zijn betrokken. Deze visie voldoet aan de verschillende eisen van visievorming, waarbij de kracht komt vanuit de “ziel” van de organisatie”*



Jaar 2016-2017	Resultaat 2016-2017
3.2 zicht op ontwikkeling en begeleiding: Intake procedure van PrO-leerlingen in het basisonderwijs borgen en verbeteren, waarbij minimaal 35 nieuwe leerlingen instromen.	Er zijn 37 nieuwe leerlingen ingestroomd dat is 30%.
3.2 zicht op ontwikkeling en begeleiding: A. Het IOP wordt gebruikt door de leerling als werkdocument voor individuele doelen. B. Het OPP wordt gebruikt als verzameldocument om te komen tot een helder (voorlopig) uitstroom perspectief wat tot stand komt na een op overeenstemmingsgericht gesprek met ouders. C. Het brugdocument wordt gebruikt om een vertaalslag te maken tussen OPP en IOP. *Aanpassingen binnen OPP maken n.a.v. evaluatie. Deze direct toepassen in juli 2017. *Mentoren begeleiden in invullen OPP en coachen van leerlingen betreffende IOP.	a. Alle leerlingen werkten dit schooljaar met een actueel IOP. b. Alle leerlingen werkten op basis van een actueel OPP. c. Entree leerlingen met een POP volgens de structuur van het MBO.
3.2 aanbod: Iedere docent of vakgroep maakt plannen betreffende KVC's en ABC's. Deze worden achteraf geëvalueerd en de docent reflecteert op eigen aanbod en handelen. Het kwalificatiedocument wordt geëvalueerd en naar de nieuwe inzichten bijgesteld.	Het aanbod, maken van plannen en evalueren zijn nog te sterk afhankelijk van het professioneel en persoonlijk leiderschap. Op het ogenblik zijn er nog veel interventies van leidinggevenden nodig.
3.3. Didactisch handelen: Doelgericht- en betekenisvol werken in onderbouw en bovenbouw. In TeaTijd tijd gerealiseerd te sparren en maken van betekenisvolle lessen. IB-er geeft handvatten. Plan uitwerken om helder te krijgen wat precies wordt verstaan onder betekenisvol leren.	De term betekenisvol lesgeven is nog niet duidelijk voor iedere werknemer. Het is beter als we gaan spreken over ervaren, doen, levensecht leren, in de context leren. Dit vraagt om een visie op leren. De PLG Rooster gaat dit richting geven.
3.3 Didactisch handelen: Het didactisch talig beleid heeft nog steeds aandacht, met name de didactische werkvormen. Dit schooljaar wordt er vooral ingezet op tegemoetkoming aan de behoeften van leerlingen, dus doen, zien, ervaren (levensecht leren en in de betekenisvolle context	
3.2 zicht op ontwikkeling en begeleiding: Inloop en rondje ruis implementeren. Op vrijdag voor klas 1-2-3 een kwartier afsluiting bij de mentor.	Onderwijstijd moet geëvalueerd worden. Momenteel is er nog geen verslag van wat er in de verschillende groepen tijdens de inloop besproken wordt. Schooljaar 2017-2018 is dit een aandachtspunt dat meegenomen en geëvalueerd wordt.  Het kwartier afsluiting met de eigen groep voor de YT-activiteit in de klassen 1, 2 en 3 wordt als fijn ervaren. Er is een moment om met de mentorgroep de week af te sluiten en eventuele "highlights" of dieptepunten nogmaals te evalueren.  Daarnaast geeft het ook rust voor de YourTime. Er kunnen mededelingen besproken worden of eventuele wijzigingen worden doorgevoerd. Zo kan de YourTime soepel starten en weten de leerlingen precies wat er van ze verwacht wordt.

	Het is gezien de werktijden niet altijd haalbaar dat elke mentor met zijn groep afsluit, maar dit wordt onderling opgevangen.
<b>Jaar 2016-2017</b>	
3.2 didactisch handelen: In de jaarplanner van KoffieTijd is ruimte gemaakt voor intervisie en algemene infobijeenkomsten om ervaringen over de Pilot Detailhandel te delen en elkaar van adviezen te voorzien.	De KT van 01-11-2016 en 15-11-2016 stonden in het teken van intervisie. 2 andere geplande intervisiebijeenkomsten gingen niet door i.v.m. andere prioriteiten. De gedeelde ervaringen betreffende de Pilot Detailhandel resulteerden erin dat de afdeling horeca klas 4 een start maakte met een gelijksoortige opzet waarbij leerlingen wekelijks horecales krijgen in een bedrijf buiten de school.
3.2 didactisch handelen: Pilot detailhandel	2 leerlingen hebben hun certificaat behaald. Dat zouden er 8 moeten zijn geweest. Door stages die stopgezet zijn konden de andere 6 leerlingen geen examens doen. De lessen detailhandel zijn betekenisvoller. Dit door de bezoeken aan verschillende bedrijven en de wekelijkse stage bij de Albert Heijn. Opvallende zaken uit de praktijk kunnen gelijk meegenomen worden in de theorielessen en de theorie kan gelijk in praktijk gebracht worden in de praktijk. De plannen om een inpakservice of een markt op te zetten zijn nog niet gelukt. Dit i.v.m. tijdgebrek. De theorie en praktijk bij de Albert Heijn vullen al één lesdag. De stagebezoeken van de mentor zijn zinvol omdat ook opvallende zaken hier in de theorie besproken kunnen worden. Ook weten de praktijkopleiders dan beter wat er verwacht wordt tijdens het examen. De mentor had de stageplaatsen het liefst vaker bezocht. De communicatie met het stagebureau liep in het begin stroef. Dit wordt meegenomen in schooljaar 2017-2018.
3.7 praktijkvorming en stage: Vorbereidende stages zijn een vast onderdeel van het stageproces.	Dit was het laatste schooljaar dat er gesproken werd van voorbereidende stage. Schooljaar 16/17 hebben 21 leerlingen deelgenomen aan de voorbereidende stage. 2 leerlingen waren niet stagegeschikt gedurende het hele schooljaar.
3.7 praktijkvorming en stage: Behoud ABC-rapportage in Mics. Daarnaast het structureel in beeld brengen van praktische vaardigheden a.d.h.v. de werkprocessen van de MBO-kwalificatiestructuur. Resultaat: een Praktijkverklaring van het bedrijf met erkenning van branche-organisatie. Om hier goed mee te kunnen werken worden medewerkers geschoold vanuit de Borismethodiek. Pilotstages van enkele leerlingen.	In de pilot heeft 1 leerling stage gelopen volgens de Borismethodiek. De leerling heeft een praktijkverklaring ontvangen voor de volgende kwalificaties <ol style="list-style-type: none"> <li>1. MBO werkprocessen voor niveau 1</li> <li>2. MBO werkprocessen voor niveau 2 te weten <b>werkproces onderhoud</b>:</li> </ol> Onderdelen * Het voorbereiden van werkprocessen <ul style="list-style-type: none"> <li>• Werkproces uitvoeren</li> </ul> <b>Werkproces reparaties uitvoeren:</b> *Bereidt werkprocessen voor * voert werkproces uit. <b>Resultaat evaluatie Borismethodiek:</b> Het stagebureau heeft gekozen voor getuigschriften van stagebedrijven waarop zij de werkzaamheden aangeven en beoordelen. Het werken met de Borismethodiek is bewerkelijk en de meerwaarde van de praktijkverklaring is vooralsnog niet duidelijk. Daarnaast past het extra werk niet in de formatie.
3.1 aanbod: PLG Gezonde School. 1.Voeding 2. Beweging & sport. 3.Roken, alcohol en	De PLG heeft zich o.a. als doel gesteld een Gezonde School te worden. Nadat in schooljaar 2015-2016 het vignet Voeding werd behaald, heeft

<p>drugs 4. Welbevinden en soc. Veiligheid 5.Relaties &amp; seksualiteit. 20 weken Schoolfruitprogramma</p>	<p>de PLG in 2016-2017 het vignet Sport en Bewegen weten binnen te halen. Ook is weer mee gedaan aan het EU- schoolfruit project.</p>
<p>3.8 Toetsing en afsluiting: Samenwerking met ROC-entree continueren. Een getuigschrift praktijkonderwijs wordt gerealiseerd. Leerlingen die geen Entreediploma behalen, maar wel aan gestelde eisen van de school voldoen krijgen aan het eind van hun schoolcarrière op Het Kwadrant dit getuigschrift.</p>	<p>Van de 8 schoolverlaters, die geen Entrée volgden, kregen 7 leerlingen het getuigschrift praktijkonderwijs. 1 leerling kon echt niet voldoen aan de gestelde eisen. De procedure eindportfolio en het handboek schoolverlaters zijn gerealiseerd en staan op de server(Stagebureau). In schooljaar 2017-2018 wordt er volgens de procedures die in deze documenten vermeld staan gewerkt</p>
<p>3.1 aanbod: YourTime coach. Begeleiden van leerlingen met een hulpvraag te helpen vrije tijdsbesteding te vinden.( club / instantie) Hoe lang nog vanuit subsidie. Heeft dit ook doorgang zonder subsidie? Gaan we dit borgen in de school?</p>	<p>Geen subsidie meer, maar wel geborgen in onderwijsprogramma. Opbrengsten van de YTC zijn opgenomen in de resultaten van YourTime 2016-2017. Er zitten 15 leerlingen in het project, 5 leerlingen zijn dit jaar definitief geplaatst, 5 leerlingen staan nog in de wacht.</p>
<p>3.8 Toetsing en afsluiting: Nazorgcontract én eindportfolio geïmplementeerd.</p>	<p>Het onderdeel eindportfolio is afgewerkt . De taken van medewerkers zijn duidelijk en er wordt naar gehandeld. De afspraak is om dit jaarlijks te evalueren tijdens koffietijd en eventueel bij te stellen.</p>
<p>3.6 samenwerken: Netwerk borgen in het kader van Passend Onderwijs. Lid van OPR, bestuur SWV-VO, PCL en het scholenoverleg.</p>	<p>De zorgcoördinator heeft deel genomen aan de OPR. De OPR heeft als belangrijkste taak om instemming te verlenen aan het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Daarin staan afspraken over de manier waarop leerlingen uit het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben. Het jaar van de OPR eindigt met een voorzitter en secretaris die opstappen, mede als de directeur van het samenwerkingsverband Brabantse Wal.</p>

## 3.0 Onderwijsproces

### 3.1 Aanbod

Het Kwadrant biedt een breed aanbod dat ook het referentieniveau taal en rekenen omvat. Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie. Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerling en kan gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed worden. Leerlingen met een taalachterstand krijgen een aanvullend taalaanbod. Door doelgericht met functionele doelen te werken, komen we tegemoet aan de taalbehoeften van de leerlingen. De pilots Nieuwsbegrip en Gynzy zorgen ervoor dat er sprake is van gepersonaliseerd leren.

Elke ochtend starten we met een inloop waarin de leerlingen met de mentor bespreken wat de plannen en doelen die dag zijn. Door deze coaching organiseren we contactmomenten waarin de doelen en resultaten geëvalueerd worden. De goede start middels de inloop is voor de praktijkonderwijs leerling van groot belang. Het Rondje Ruis organiseren we elke middag om 16.00 u. Elke medewerker mag in enkele zinnen reageren op de afgelopen werkdag (feedback geven). Het Rondje Ruis duurt een kwartier per keer. Positieve zaken krijgen hierbij aandacht. Dit jaar zal de kwaliteit medewerker de besproken items analyseren. Het Rondje Ruis wordt in de werktijdfactor van medewerkers berekend. Alle medewerkers m.u.v. de dinsdag vindt RR op de andere werkdagen plaats om 16.15 uur. De kwaliteit medewerker heeft de besproken items geanalyseerd en de resultaten aan het team voorgelegd.

Tijdens de gehele schoolloopbaan wordt in het OPP het uitstroomperspectief door leerling, ouders en school vastgelegd.

Einde klas 3 wordt bij ieder leerling d.m.v. Citotoetsen het didactische niveau bepaald. De leerlingen die zowel bij Nederlands als bij rekenen minimaal rond M6 scoren worden in een leerlingbespreking besproken. Zij die naast deze scores intrinsiek gemotiveerd zijn theorielessen te volgen en goede stageprestaties laten zien komen in aanmerking om geplaatst te worden in een klas 4 O-stroom. De O-stroom leerlingen zijn mogelijke toekomstige Entreeleerlingen die kunnen uitstromen naar MBO2. Zij worden tijdens de lessen Nederlands en rekenen extra getraind om zo dicht mogelijk bij niveau 1F te kunnen komen.

Een 0-meting einde klas 3 d.m.v. de Taal Niveau Test (TNT) en de Reken Niveau test (RNT) en daaropvolgend halfjaarlijkse voortgangstesten geven inzicht in het didactische groeiproces. Mede op grond van deze opeenvolging van didactische gegevens kan de school latere doorstroom- of uitstroomadviezen formuleren.

Leerlingen van O-stroom klas 4/5 krijgen naast wat er in het OPP vermeld staat eind maart schriftelijk een onderbouwd doorstroomadvies. Hierin worden de gegevens van TNT en RNT, het ABC-rapport en de gegevens vanuit de leerlingbespreking als onderbouwing voor het advies meegegeven. Het Kwadrant heeft uitgevoerd, wat in het jaarplan is beschreven uitgaande van de bestaande afspraken met het MBO. Eind schooljaar 2016-2017 werd duidelijk dat het MBO zich niet meer hield aan eerder gemaakte aannamesafspraken en voortborduurde op het toelatingsrecht MBO2 voor leerlingen met een Entreediploma dat in werking treedt per schooljaar 2018-2019.

De klas4 A-stroom leerlingen volgen een eenvoudiger, meer bij de persoon passend programma voor Nederlands en rekenen. Hun doorstroomperspectief staat in het OPP. Leerlingen uit deze stroom, die vanwege goede stageprestaties, zelfstandig kunnen verwerken van stage-opdrachten en interesse tonen in theorielessen kunnen einde klas 4 desgewenst in aanmerking komen voor de Entree-A opleiding Dit met het doel een Entree basisdiploma te behalen. Ook deze leerlingen krijgen eind maart, naast wat er in het OPP vermeld staat, schriftelijk een onderbouwd doorstroomadvies.

In klas 4 A-stroom wordt geen CITO, TNT en RNT afgenomen. Ouders en mentoren vinden het lastig om zonder recente didactisch genormeerde toets uitslagen het didactisch niveau van de leerling te kunnen bewijzen. Om deze reden is de vraag gesteld ook voor deze groep een didactische onderbouwing d.m.v. een genormeerde toets te zoeken. In 2016-2017 gaan we onderzoeken of zo'n toets inderdaad wenselijk is en zo ja, welke toets kunnen we dan het best gebruiken? Dit alles met het doel in ± maart 2017-2018 een start een didactische niveaubepaling

in de 4 A-stroom te kunnen maken. Helaas zijn we niet kunnen starten met een didactische niveaubepaling in de A-stroom van klas 4. TOA lijkt een goed meetinstrument te zijn dat aansluiting kan vinden bij leerlingen van het PRO. CITO ontwikkelt momenteel een speciale didactische toetsen voor het PRO. Het lijkt beter even de resultaten van CITO af te wachten i.p.v. nu een keuze te maken.

Entreeleerlingen krijgen in februari schriftelijk een onderbouwd uitstroomadvies. Naast TNT en RNT uitslagen en gegevens vanuit de leerlingbespreking zal vooral de uitslag van de AMN-test, die in januari, afgenomen wordt op het ROC, bepalend zijn voor het uitstroomadvies. Het uitstroomadvies wordt aan het einde van de schoolloopbaan van iedere leerling toegevoegd aan zijn/haar eindportfolio

### Nieuw in 2016-2017

Leerlingen krijgen tijdens de lessen loopbaanbegeleiding uitleg betreffende Arbeids- en Burgerschapscompetenties en vakcompetenties die voor hen relevant zijn. Ook worden stagebegeleiders uitgenodigd om vragen betreffende loopbaanbegeleiding te beantwoorden. Op deze wijze krijgen zij meer inzicht op voor hen belangrijke doelen (korte en langer termijn) en kunnen zij zelf (m.b.v. individuele coachingsgesprekken) hun IOP doelen bepalen.

Middels geplande coachingsgesprekken wordt het IOP continu (minstens 1x per 6 weken) geëvalueerd en bijgesteld (zoveel mogelijk door de leerling zelf) Er ligt een lessencyclus loopbaanbegeleiding voor de leerlingen die rechtstreeks uitstromen naar arbeid. Deze cyclus is echter te sterk afhankelijk van de docent. Door de vele wisselingen is er geen sprake van continuïteit en borging De score van de ABC's in de lessen en in de stage wijken af. Leerlingen hebben behoefte aan opdrachten. Dit kwam tot uiting in het visie-traject. Er is echter geen koppeling tussen de LOB-lessen en de stage.

Tijdens stagebezoeken worden de leerdoelen afgesproken en de voortgang wordt beoordeeld en verwerkt in het rapport in MICS.

Aandachtspunt is leerdoelen in het IOP. Het IOP van de leerling geeft weer waar de leerling aan wil werken. Dit is niet altijd het doel wat het bedrijf of stagebegeleider voor ogen heeft.

Dit schooljaar wilden we doormiddel van een pilot de lessen detailhandel meer betekenisvol maken. Leerlingen maakten door te doen en te zien (ook in verschillende bedrijven en bij een leerwerkplaats) kennis met de verschillende facetten die bij de detailhandel horen. We verwachtten dat ze hierdoor een goed beeld krijgen van wat er van hen verwacht wordt binnen de detailhandel. 2 leerlingen hebben hun certificaat behaald. Dat zouden er 8 moeten zijn geweest. Door stages die stopgezet zijn konden de andere 6 leerlingen geen examen doen.

De lessen detailhandel zijn betekenisvoller. Dit door de bezoeken aan verschillende bedrijven en de wekelijkse stage bij de Albert Heijn. Opvallende zaken uit de praktijk kunnen gelijk meegenomen worden in de theorielessen en de theorie kan gelijk in praktijk gebracht worden in de praktijk. De plannen om een inpakservice of een markt op te zetten zijn nog niet gelukt. Dit i.v.m. tijdgebrek. De theorie en praktijk bij de Albert Heijn vullen al één lesdag.

De stagebezoeken van de mentor zijn zinvol omdat ook opvallende zaken hier in de theorie besproken kunnen worden. Ook weten de praktijkopleiders dan beter wat er verwacht wordt tijdens het examen. De mentor had de stageplaatsen het liefst vaker bezocht. De communicatie met het stagebureau liep in het begin stroef. Dit wordt meegenomen in schooljaar 2017-2018.

De leerlingen leren de competenties die bij het examen van het KPC horen door te doen en te ervaren middels opdrachten die op hun stageplaats moeten worden uitgevoerd. De mentor wordt d.m.v. stagebezoek betrokken bij de stages van de leerlingen en kan hierdoor de leerlingen beter begeleiden, de lesinhouden aanpassen aan de praktijkervaring en een meer gefundeerde stem krijgen bij de stagebeoordelingen.

De mentor heeft de detailhandel groep een hele lesdag onder zijn/haar hoede. Naast de lessen detailhandel is er ruimte voor lessen Nederlands en toegepast rekenen die nodig zijn voor detailhandel. Denk aan geld rekenen en spreekvaardigheden. Ook lessen loopbaanbegeleiding vallen binnen de detailhandel-lessen.

De mentor heeft een klassenstage georganiseerd binnen een leerwerkplaats (AH) Zij heeft de ambitie projecten op te zetten, zoals een inpakcentrale en een verkoopkraam. Bij de inpakcentrale en verkoopkraam wordt ook het aspect reclame maken en inkoop behandeld.

De mentor van deze pilotgroep zal tijdens geplande KoffieTijd-bijeenkomsten verslag doen van de opgedane ervaringen en van de bijstellingen van eerder gestelde doelen (plannen). Tijdens diverse Koffietijdbijeenkomsten heeft de vakleerkracht(mentor) van de pilotgroep verslag gedaan van opgedane ervaringen

Het domein Vrije tijd komt tot uiting in het project YourTime. Dit project is ontwikkeld i.s.m. Edwin Rensen van Sport2connect en is inmiddels geborgen binnen het onderwijsprogramma. YourTime werd afgelopen schooljaar voor het 9<sup>e</sup> jaar georganiseerd. De projectleider is Marike Kant en zij was voor 7 uur ingeroosterd voor het organiseren van YourTime. Binnen YourTime leren leerlingen hun vrijetijd zinvol te besteden op het gebied van sport, kunst en cultuur. Elke 6 weken kunnen leerlingen een keuze maken uit 10 verschillende activiteiten. Middels een website [www.yourtime-hetkwadrant.nl](http://www.yourtime-hetkwadrant.nl), en achterliggende applicatie maakt de leerling een keuze.

Afgelopen jaar hebben alle leerlingen van leerjaar 1,2 en 3 deelgenomen aan YourTime. Er zijn 52 verschillende activiteiten georganiseerd. Hiervan waren 8 activiteiten helemaal nieuw. Er is een start gemaakt met de subsidie aanvraag, fonds voor cultuurparticipatie) en een start gemaakt met het ontwikkelen van een project binnen YourTime wat de cultuur en kunst kant van YourTime een extra boost moet gaan geven.

Naast YourTime is er de YourTime Coach, Judith van Helder. Zij werkt op vraag vanuit leerlingen en helpt hen bij het vinden van een geschikte vrijetijdinvulling en begeleid leerling en ouders bij het vinden van bijvoorbeeld een voetbalvereniging. De YourTime Coach is gestart vanuit subsidie van de gemeente. Ook de YourTime Coach heeft haar waarde bewezen en is nu geborgen binnen de organisatie zonder subsidie. De opbrengsten van de YourTime Coach zijn terug te vinden bij punt 3.1 blz. 13.

### 3.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Het Kwadrant volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Wij verzamelen vanaf intake, gedurende de schoolloopbaan en van de nazorg systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen. Hiervoor hebben we het kwaliteitssysteem MICS ontwikkeld. Deze leerling-informatie gebruiken we om het onderwijsaanbod aan te passen aan de specifieke onderwijsbehoeften. Uit de onderzoeksgegevens van de Instroom schooljaar 2016-2017 blijkt het didactisch Niveau weer gemiddeld wat gedaald is, het aandeel meisjes weer verder gedaald is en het % Zij-instroom verder gedaald is naar 20%; de gemiddelde leeftijd is echter toegenomen van 13, (cohort 2016) naar 14,8 (cohort 2017).

IOP (Individueel Ontwikkelingsplan) en OPP (Ontwikkelingsperspectief):

In schooljaar 2016-2017 werken we met het nieuwe format IOP/OPP en een brugdocument; een cyclisch werkdocument voor de leerling, ouders en mentoren/ leerkrachten en stagebegeleiders. IOP: Het IOP is eenvoudig van aard. De participatie van de leerling en de ouders willen we hiermee verbeteren. (Leerlingen schrijven zoveel mogelijk zelf hun doelen SMART in het IOP).

OPP: Binnen 6 weken na de start van het schooljaar wordt een uitstroomperspectief beschreven welke tussentijds aangepast kan worden. Minstens 1x per jaar wordt de input voor het OPP aangevuld en na een op overeenstemmingsgericht gesprek met leerling - ouders/ verzorgers en mentor wordt er een nieuw voorlopig uitstroomperspectief vastgesteld.

Nieuw in 2016-2017 (uiterlijk mei 2017 afgerond):

\*N.a.v. een evaluatie in juli 2016 wordt het OPP verder aangepast op inhoud, technisch (werkbaarheid) en opmaak.

\*Een overzicht van wie / wat / wanneer invult in het OPP.

\*Een procedurebeschrijving IOP-OPP-BRUG document m.b.t. tijdsplanning en borging

\*Borging van COSO-OPP door het aanstellen van een tweede verantwoordelijke die het digitale systeem en de achtergronden kent én die waar nodig de contacten met COSO kan overnemen.

\*Dit schooljaar zijn er extra leerling besprekingen (met stage) ingepland om informatie uit te wisselen ten gunste van de input voor IOP en OPP.



\*Om in het OPP een goed gefundeerde uitstroomprognose te kunnen schrijven moeten mentoren alle input begrijpen en weten wat de consequenties zijn betreffende toekomst voor de leerling. In schooljaar 2016-2017 worden alle mentoren (in meer en mindere mate afhankelijk van hun behoeften) hierin begeleid.

N.B. Om het verband tussen het OPP (voorlopig uitstroomperspectief –lange termijn) en IOP (korte termijn doelen) duidelijker te maken voor leerlingen en ouders wordt met alle leerlingen een brugdocument geschreven.

Het IOP kan gedurende het gehele jaar worden aangepast en wordt in ieder geval met ouders besproken op de gespreksdagen waarbij de leerling zijn / haar doelen uitlegt aan ouders / verzorgers.

Het continu werken met een IOP en de leerling verantwoordelijkheid maken voor de te kiezen doelen vraagt goede coaching vanuit de mentor. In schooljaar 2016-2017 worden alle mentoren (in meer en mindere mate afhankelijk van hun behoeften) hierin begeleid.

### **3.3 Didactisch handelen**

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. Leraren gaan actief na of leerlingen de leerstof en opdrachten begrijpen en of zij daarmee hun doelen behaald hebben. Ze geven en ontvangen feedback en bespreken wat nodig is om doelen te bereiken.

Voorgaande schooljaren heeft didactisch beleid een gezicht gekregen in de vorm van het project “Taal Werkt”. We spreken nu meer over een didactisch beleid met een talig karakter dan over taalbeleid. Het betekenisvol lesgeven, vakkenintegratie in bijv. de pilot Detailhandel, ruimte in de lessentabel voor werken aan eigen gekozen doelen zijn voorbeelden van het veranderde beleid. Nieuwsbegrip heeft nog steeds de status van pilot. Na 3 jaar willen we de opbrengsten meten middels CITO.

De leerlingen werken doelgericht aan het verwerven van functionele vaardigheden die zij nodig hebben in een veranderende maatschappij.

“Taal Werkt” gebruikt daarvoor als ondersteuning de richtlijnen vanuit het Landelijk Werkverband, maar kijkt ook naar de domeinen van rekenen en Nederlands.

Docenten besteden op een andere manier aandacht aan het verwerven en verwerken van de talige vaardigheden, door middel van interactie, leren door doen en activerende didactiek. Dit betekent dat er steeds gezamenlijk gestart wordt. Voor iedere leerling het doel duidelijk is. Het verwerken op een betekenisvolle en actieve manier plaatsvindt en er gereflecteerd wordt op de vaardigheid.

Tijdens het verwerken wordt er gekozen voor diverse werkvormen en opstellingen, waarbij tegemoet wordt gekomen aan de (leer)behoefte van de leerling(en).

Het gaat er dan vooral om orthodidactische te kunnen handelen en de leerlingen optimaal leerrendement te kunnen geven. Het orthodidactisch handelen is op Het Kwadrant nog geen vanzelfsprekendheid. Er worden nog weinig andere werkvormen gebruikt. De pilot Detailhandel en het Horeca-project bij Fort Smakelijk komen meer in de richting van orthodidactiek. Theorie en praktijk zijn hier meer verweven.

Aangezien Begrijpend lezen gezien wordt als meest essentieel domein, wordt er in schooljaar 2016-2017 gestart met Nieuwsbegrip. We zien dit als een pilot en willen het resultaat/ voortgang kunnen waarnemen

In het kader van deskundigheidsbevordering zijn docenten begeleid in de vorm van coaching, scholing, maar ook collegiale consultatie

### **3.4 Extra ondersteuning**

Door uiteenlopende redenen lukt het een leerling soms niet om tot leren te komen. Voor deze leerlingen is het Zorg Advies Team (ZAT). Dit is een multidisciplinair team bestaande uit de volgende disciplines: jeugdprofessionals, leerplichtambtenaar, schoolarts, afdelingsleiders, politie, psycholoog en zorgcoördinator. Andere deskundigen kunnen op afroep ingeschakeld worden. De zorgcoördinator heeft de regie.

Het doel is om leerlingen passende zorg te verlenen waardoor ze hun schoolloopbaan op een positieve wijze en zo snel als mogelijk kunnen vervolgen.

Voor het schooljaar 2016-2017 zijn de volgende doelen gesteld:

1. Maximaal 31 leerlingen krijgen begeleiding vanuit het Zorg Advies Team. Dit is 20% van het totaal aantal leerlingen.
2. De registratie m.b.t. de ZAT-leerlingen geven we vorm vanuit de vijf velden vanuit IVO (indiceren vanuit onderwijsbehoeften). Dit is geïntegreerd binnen het OPP van de leerling.
3. Evalueren format opbrengsten in kaart brengen.

Evaluatie:

#### **Doelstelling 1:**

Maximaal 31 leerlingen krijgen begeleiding vanuit het Zorg Advies Team. Dit is 20% van het totaal aantal leerlingen.

Aan deze doelstelling hebben we voldaan. Er hebben **27** leerlingen speciale zorg ontvangen.

#### **Doelstelling 2:**

De registratie m.b.t. de ZAT-leerlingen geven we vorm vanuit de vijf velden vanuit IVO (indiceren vanuit onderwijsbehoeften). Dit is geïntegreerd binnen het OPP van de leerling.

Doelstelling 2 is gerealiseerd. De zorgcoördinator neemt in het OPP informatie op voor leerlingen die speciale zorg ontvangen. In schooljaar 2015-2016 zijn we gaan werken met een vernieuwd OPP. Hierin heeft geboden zorg vanuit het ZAT een plaats gekregen. Dit staat bij onderdeel H: geboden ondersteuning en zorg. Hierbij is rekening gehouden met het IVO denken. IVO staat voor indiceren vanuit onderwijsbehoeften. Je stelt de onderwijsbehoefte van een individuele leerling vast en koppelt hier een adequaat onderwijsprogramma aan. Het geeft informatie over de hoeveelheid aandacht en tijd, aanpassingen in het onderwijs, aanpassingen in de fysieke omgeving, inzet expertise en begeleiding in samenwerking met externe partners en/of instanties. De velden kunnen daarnaast ook door de mentor ingevuld worden voor leerlingen die geen speciale zorg leerling zijn maar wel een specifieke aanpak/begeleiding nodig hebben. Dit mag in de praktijk nog meer de aandacht krijgen.

Preventief werken vinden we op Het Kwadrant erg belangrijk. De vraag is telkens hoe we het beste aan kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

#### **Doelstelling 3:**

Evalueren format opbrengsten in kaart brengen.

De opbrengsten die we in kaart brengen genereren we tot op heden uit Magister. We zitten in een overgangssituatie naar het leerling volg systeem MICS. Hierin is het mogelijk om een omgeving te creëren waarbij we na moeten denken over een efficiënte wijze van verslaglegging en opbrengsten genereren. De zorgcoördinator pakt dit in het schooljaar 2017-2018 verder op.

Hierin moet het volgende worden meegenomen. We voldoen jaarlijks aan het doel dat een bepaald aantal leerlingen gebruik maakt van speciale zorg. Dit betekent dat zij besproken zijn in het Zorg Advies Team en vanuit daar bovenschoolse hulp is ingezet.

We geven aan preventief werken belangrijk te vinden. De huidige opbrengsten brengen echter niet in beeld welke werkzaamheden de zorgcoördinator verricht voor leerlingen die we niet aanmerken als ZAT leerling. De vraag is of het wenselijk is om in kaart te brengen bij hoeveel leerlingen de zorgcoördinator op een bepaalde manier betrokken is.

Voor een meer uitgebreide versie van de opbrengsten van het ZAT verwijzen we hier naar het verslag Opbrengsten Zorg Advies Team 2016-2017. Deze is in te zien bij de directeur of zorgcoördinator.

Via een vaste procedure worden leerlingen bij de speciale zorg aangemeld. Na elk schooljaar worden de opbrengsten in kaart gebracht. De opbrengsten geven informatie over aanmelding, diagnose, acties en uitstroom.

### **3.5 Onderwijstijd**

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod en praktijkervaring eigen te maken. Het Kwadrant realiseert de wettelijke verplichte onderwijstijd. De mentor/ leraar weet de geplande onderwijstijd effectief te benutten. Het Kwadrant heeft beleid om lesuitval en verzuim van leerlingen tegen te gaan. Wekelijks bezoekt de leerplichtambtenaar op woensdagmorgen het Kwadrant en bespreekt de verzuimleerlingen. Ongeoorloofd afwezige leerlingen worden direct aangesproken. Voor het praktijkonderwijs geldt dat er 1000 klokuren per jaar onderwijs moet worden gegeven (artikel 10f, lid 3a, WVO). Op het Kwadrant zijn docenten bevoegd om les te geven aan de doelgroep. De onderwijstijd is bewust gepland, uitgevoerd en wordt geëvalueerd. Op schoolniveau wordt afgesproken welke onderwijsactiviteiten meetellen als onderwijstijd.

De afdelingsleider bovenbouw heeft in een Excel bestand de onderwijstijden van schooljaar 16/17 bijgehouden. Er zijn 4 leerlingen uit de bovenbouw die niet aan hun onderwijstijd zijn gekomen door problemen op stage.

In schooljaar 17/18 zijn wij gestart met het digitaal vormgeven van het rooster in MICS. In de loop van het jaar is het de bedoeling dat de onderwijstijd automatisch en digitaal geregistreerd gaat worden in MICS.

### **3.6 Samenwerking**

Het Kwadrant werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven. Het Kwadrant is breed vertegenwoordigd om de leerlingen goed in de samenleving te positioneren. Wij werken samen met andere scholen en besturen in het samenwerkingsverband Brabantse Wal, binnen de Lowys Porquinstichting, de Regio Breda en het Landelijk Werkverband voor Praktijkonderwijs. Het stagebureau werkt samen met stagebedrijven en instellingen gerelateerd aan arbeidstoeleiding zoals het UWV, MEE, ISD en SSW.

Er is door nauwe samenwerking met het MBO Kellebeek College Nova al jarenlang een eenjarige interne (AKA) Entree opleiding voor geselecteerde leerlingen. Tot en met 2015-2016 had Het Kwadrant altijd een groep met leerlingen waarvoor het op grond van hun didactische niveau mogelijk was een doorstroomdiploma (AKA) Entree te behalen en vanwege het didactische niveau meestal aangenomen werden op een MBO2-opleiding. Het Kwadrant heeft een aantal leerlingen naar een Entreediploma toe kunnen leiden. Doel was dat zij na het behalen van dit diploma zouden uitstromen naar arbeid.

Het MBO2 hield zich echter niet aan bestaande afspraken betreffende aanname van Pro-leerlingen met een Entreediploma. Hierdoor werden 7 leerlingen met het uitstroomadvies arbeid klakkeloos aangenomen op een MBO niveau 2 opleiding.

Hiernaast is in 2016-2017 op Het Kwadrant een groep met leerlingen gestart die wel in staat zijn een basisdiploma Entree te behalen, maar die vanwege hun didactische beperking niet in staat zullen zijn door te stromen naar het MBO-2 onderwijs. Zij zullen dus na het afronden van de Entree-opleiding uitstromen naar arbeid. Zolang Nederlands en rekenen niet meetellen in de slaag/zakbeslissing voor het behalen van het Entreediploma is het voor deze leerlingen mogelijk de schoolcarrière af te sluiten met het behalen van een Entreediploma.

In januari 2017 worden op grond van de didactische gegevens een definitieve Entree-O klas en Entree-A klas gevormd.

### **3.7 Praktijkvorming/Stage**

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming en stage organiseert het Stagebureau van het Kwadrant. De leerling en ouders ontvangen het stageplan. Het stagebureau coacht en begeleidt de leerling tijdens de praktijkvorming en stage. In het stageplan staat wie de begeleider is en wat de leeractiviteiten zijn. De leerling heeft een vaste stagebegeleider die de stageplek minimaal 1 keer in de 3 weken bezoekt en hiervan een evaluatie maakt.

Praktijkvorming en stage is op het Kwadrant geïntegreerd in het curriculum. In de stageovereenkomst staat wie de verzekering zal sluiten tegen financiële risico van ongevallen en tegen wettelijke aansprakelijkheid van de leerling. De stageovereenkomst is door ouders/ verzorgers ondertekend. Ouders worden tijdens de infoavonden geïnformeerd over de opbouw

van stages en het verloop van wensberoep naar kansberoep. In klas 3 hebben ouders en leerlingen een persoonlijk gesprek opmaat.

### 3.8 Toetsing en Afsluiting

Sinds schooljaar 2014/2015 verlaten alle leerlingen die hun schoolcarrière op het Kwadrant hebben afgerond met een eindportfolio. Voorstel stagebureau is om dit onderwerp bij de afdelingsleider bovenbouw onder te brengen.

In dit startjaar vonden de leerlingen in deze eindportfolio certificaten, getuigschriften, diploma's en uitstroombdocumenten

Inmiddels zijn de eindportfolio's uitgebreid met een CV, een sollicitatiebrief, een informatiefolder wat te doen als je na school zonder werk komt te zitten, een papieren versie van de gegeven eindpresentatie en met zaken die de leerling zelf als belangrijk ervaart om in deze map te doen.

In 2016/2017 geven we naast al deze gegevens de leerlingen die geen Entreediploma behalen, maar wel aan gestelde eisen van de school voldoen aan het eind van hun schoolcarrière op Het Kwadrant een getuigschrift praktijkonderwijs mee. In de loop van 2016/2017 moet dit getuigschrift een definitieve vorm krijgen.

Jaar 2016-2017	Resultaat 2016-2017
<p>4.1 en 4.3</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Doorstroomadvies 2 x per schooljaar noteren in IOP/OPP</li> <li>-Leerlingen van O-stroom klas 4/5 krijgen eind maart schriftelijk een onderbouwd doorstroomadvies</li> <li>-Entreeleerlingen krijgen in februari schriftelijk een onderbouwd uitstroombadvies.</li> <li>-Het uitstroombadvies wordt toegevoegd aan eindportfolio</li> <li>-Onderzoeken welke didactische toets we afnemen bij de klas 4 A- stroom?</li> </ul>	<p>Helaas zijn we niet kunnen starten met een didactische niveaubepaling in de A-stroom van klas 4. TOA lijkt een goed meetinstrument te zijn dat aansluiting kan vinden bij leerlingen van het PRO. CITO ontwikkelt momenteel een speciale didactische toetsen voor het PRO. Het lijkt beter even de resultaten van CITO af te wachten i.p.v. nu een keuze te maken.</p>
<p>4.1 resultaten LWV-PRO: Scores enquêtes PROZO boven het landelijk gemiddelde</p>	<p>Ouders: Kwadrant 3,51 LWV 3,37 Leerlingen: Kwadrant 3,23 LWV 3,24 Management &amp; Personeel: Kwadrant 3,40 LWV 3,33 Stagebedrijven: Kwadrant 3,82 LWV 3,41 (na LWV 3,41) . In vergelijking met de resultaten van 2015-2016 is het gemiddelde met 0,08 gestegen in 2014-2015 waren 3 van de 24 onderdelen lager dan 3,5 gescoord; in 2016-2017 was 1 item lager dan 3,5. De Stagebedrijven-enquête wordt om de 2 jaar afgenomen.</p>
<p>4.1 Resultaten Verantwoorden aanbod KVC's ABC's om te kunnen scoren, evalueren en reflecteren</p>	<p>Om de lessen betekenisvol/ levensecht te maken, vroeg dit om een aanpassing in het aanbod. Iedere docent scoort per periode de KVC's en ABC's op basis van de gemaakte plannen. Voor de meeste leerlingen (90%) zijn de doelen haalbaar. Voor 10% blijkt dit moeilijk. Hier liggen oorzaken zoals een ernstige taalachterstand, complexe cognitieve beperkingen aan ten grondslag. Op basis van de uitslagen wordt in het OPP vermeld wat de consequenties zijn.</p>
<p>4.1 Resultaten Werken volgens het principe verwerven-verwerken-toepassen in een betekenisvolle context</p>	<p>Er wordt steeds volgens dit principe gewerkt. Het blijkt echter dat er discussie blijft bestaan over het kunnen toepassen. Het bekijken van de leerstof, het kunnen toepassen in een andere omgeving, het theoretisch</p>

	toetsen zijn factoren die invloed hebben op het daadwerkelijk functioneel toe kunnen passen.
4.1 Resultaten Max 31 leerlingen begeleiden vanuit het ZAT. Registratie binnen het OPP bij onderdeel H: geboden ondersteuning en zorg.	Van de 156 leerlingen maakten 27 leerlingen gebruik van het ZAT. 17 jongens en 10 meisjes. Er is sprake van hoofdzakelijk kind eigen problematiek. De sociale-, gezondheids- en thuisproblematieken scoren hoog. Het CJG en de schoolarts zijn instanties die vaak betrokken zijn bij de aanpak. Er zijn 12 leerlingen aangemeld bij het M@ZL-traject. De LPA maakt onderdeel uit van het ZAT.
4.2 Om betrokkenheid van ouders en leerlingen te meten wordt er een enquête / vragenlijst gemaakt. De meting vindt plaats na periode 2 (eind februari) De werkbaarheid van het IOP wordt na periode 2 geëvalueerd met mentoren.	De scores van de Leerlingen zijn wederom licht gestegen (+0,07) met 1 score onder de 3,0; Sociale competenties. Bij de scores van de Ouders zien we een stijging van +0,12 waarbij nu 10 van de 14 onderdelen boven de 3,5 scoren. Alleen de leeropbrengst Werken is iets gedaald (van 3,30 naar 3,27).
4.3 Vervolgsucces Netwerk arbeidstoeleiding verfijnen en vastleggen in een convenant.	Convenant WVS schoonmaak is ondertekend en wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn voor een convenant met de ISD in het kader van samenwerken in profiel groen (stage en opleiding en mogelijk uitstroom naar werk).
4.1 en 4.3 Uitstroom min. 90 % naar arbeid en /of opleiding -Uitstroom (O <sub>2</sub> ) min. 75% arbeid en/of opleiding -Nazorg borgen	Veranderingen in Nazorg. Er is t/m schooljaar 16/17 actief nazorg gepleegd. Vanaf schooljaar 17/18 is de rol van het stagebureau alleen nog volgend en verwijzend.



## **4.0 Onderwijsresultaten**

### **4.1 Resultaten.**

Het Kwadrant behaalt met de leerlingen leerresultaten die in overeenstemming zijn met de gestelde norm. Scores en analyse van de uitstroommonitor en het leerlingvolgsysteem MICS geven ons goed zicht op de opbrengsten van het Kwadrant. De opbrengsten van 2016-2017 zijn vertraagd tgv een gewijzigd takenpakket en opstartproblemen met MiCS.

Sinds het schooljaar 2008-2009 volgen we de in- en uitstroomgegevens in ons kwaliteitssysteem MICS. In 1998 is het Kwadrant gestart met Praktijkonderwijs. Het doel hiervan is om betekenisvol, inhoud aan de lessen en uitstroomprofielen te geven, door lering te trekken uit de opbrengsten van de afgelopen jaren. Sinds schooljaar 2011-2012 stellen de kwaliteitsnormen per IJkmoment vast. De ijkmomenten in onze leerang zijn: Inloop(I), Assessment(A), Uitstroom(U), Jaar 0 en Jaar 0<sub>2</sub> (rapportage Het Kwadrant Ontrafeld 2009). We hebben de kritische vak competenties benoemd en gekaderd. Die we vervolgens per leerling zullen waarderen met behaald/ niet behaald in het IOP en portfolio. In de bovenbouw is de modulewijzer ontwikkeld, zodat we de koppeling maken tussen modulewijzer, IOP en portfolio.

Feedback die we ontvangen uit enquêtes van ProZO, het juryrapport Excellente School 2013 & 2014 en het inspectierapport bespreken we in het Beleidsadviessteam (BAT) en het team. Opvallend is dat het aantal respondenten van de ProZo/enquête is toegenomen. Met name het aantal respondenten van de enquêtes van ouders heeft onze aandacht. De scores van Het Kwadrant zijn vergelijkbaar of hoger met de andere scholen voor Praktijkonderwijs. Op de items loopbaan- en sociale competenties scoort het Kwadrant hoger dan gemiddeld (ouderenquête). De inspectie voor het onderwijs heeft in april 2014 vastgesteld dat we de norm, uitstroom minimaal 90 % naar arbeid en /of opleiding hebben bereikt. Maar ook de uitstroom (0<sub>2</sub>) minimaal 75% naar arbeid en/of opleiding (inspectierapport 2014). Bestendige uitstroom na 1 jaar is 90% (uitstroom 15/16). Na twee jaar is de bestendige uitstroom 94% (uitstroomjaar 13/14).

In het kader van taalbeleid zal de coördinator taalbeleid voor de onder- en bovenbouw de kritische competenties betreffende taalverwerving en rekenen evalueren.

De opbrengsten van het zorgadviessteam (ZAT) hebben we vastgelegd in het jaarverslag. Dit schooljaar zullen we opnieuw kritisch kijken of we de doelen realiseren. De zorg coördinator bewaakt het proces van de speciale zorg voor maximaal 30 leerlingen in een actueel OPP. Tevens is de zorg coördinator de spil in het overleg betreffende de wet op Passend Onderwijs.

### **4.2 Sociale en maatschappelijke competenties.**

De leerlingen op het Kwadrant behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde individuele doelen. We geven inhoud aan gedragsvaardigheden(ABC) en kritische vak competenties in de verschillende bedrijfstakken en opleidingen. Doordat we steeds beter weten wat onze leerlingen in de praktijk moeten kunnen, zal de lesinhoud van bijvoorbeeld de uitstroomprofielen in de bovenbouw beter aansluiten op de vraag van stagebedrijven.

Na periode 2 (eind februari 2017) wordt middels schriftelijke vragen gemeten in hoeverre ouders en leerlingen zich betrokken voelen bij de ontwikkeling van hun zoon / dochter en in hoeverre het IOP en het IOP gesprek daarin meewerkt. Tevens wordt dan de werkbaarheid gecheckt middels een evaluatie onder de mentoren.

### **4.3 Vervolgsucces**

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van het Kwadrant is bekend en voldoet aan de verwachtingen van de school en de wettelijke norm. Middels de Uitstroommonitor en MICS heeft het Kwadrant zicht op de bestendigheid van de leerlingen die onze school hebben verlaten.

Jaar 2016-2017	Resultaat 2016-2017
5.1 Veiligheid Afspraken uitvoeren conform het Handelingsprotocol Veilige Scholen	Totaal 22 incidenten geregistreerd in het logboek. Dat is een vermindering van 30 % ten opzichte van vorig jaar. Hiervan zijn 2 verwijderingen van school. Vechten en agressie scoren hoog.
5.1 Veiligheid Uitvoeren Pestprotocol Handelingsprotocol Veilige School	Er is 1 pest gerelateerd incident genoteerd. In het kader van het handelingsprotocol Veilige School zijn er in dit schooljaar 22 incidenten genoteerd in het logboek van Magister.
5.3 Professionaliseren Conform de Cao-VO 2016 een professionaliseringplan waarin de deskundigheidsbevordering voor het team en per medewerker is vastgelegd.	Iedere medewerker heeft een PPP. Het orthodidactisch en orthopedagogisch kunnen handelen liggen meestal ten grondslag aan het tot stand komen van een PPP. Het borgen van de profielen en de brede inzetbaarheid zijn punten van discussie.
Gesprekkencyclus LPS. Met een Pg voor elke medewerker aan het begin van het schooljaar. Hier worden heldere afspraken en doelen vastgelegd.	Voor het begin van oktober 2017 zijn er met alle collega's gesprekken gevoerd betreffende de normjaartaken. Alle collega's hebben een prestatie indicator beschreven in hun normjaartaak voor het schooljaar 2017-2018. Deze prestatie indicator is vaak gekoppeld aan het PPP. Aan het einde van schooljaar 2017-2018 zal geëvalueerd worden in hoeverre de gestelde doelen behaald zijn.
Digitale DVS gebruiken. Docenten moeten zelf toegang krijgen om hun diploma's en certificaten digitaal te kunnen bewaren.	Docenten hebben leesrechten in DVS om hun diploma's en certificaten te bekijken.
5.3 Professionaliseren Iedere docent gebruikt de beschikbare deskundigheidsbevorderingsuren zoals afgesproken. Bekwamen staat in het teken van betekenisvol leren, coachen op IOP en OPP en gebruik maken van LVS	In de deskundigheidsbevordering staat de missie van Het Kwadrant centraal. Het bekwamen gebeurt op zeer uiteenlopende momenten en varieert ook qua intensiteit.. Het eigenaarschap van de collega speelt hierbij een grote rol Het delen van de opgedane kennis of expertise is een punt van aandacht. Zo ook het informeel leren, bijv. in de vorm van collegiale consultatie.
Onderhouden van lerarenregister	
5.3 Professionaliseren Professionaliseren Individuele teamleden betreffende coaching op OPP en IOP Onderbouw team studiebijeenkomst Nieuwsbegrip en Rots& Water  Teambreed bekwamen op leren in de betekenisvolle context  Teambreed studiebijeenkomst betreffende ontwikkeling vitale visie	Het scholingsplan is de basis van het professionaliseren. Er is een algemene training geweest van Nieuwsbegrip voor alle AVO- docenten. Het heeft niet geleid tot optimalisering van de XL- licentie. De KPC heeft een training gegeven voor het examinering van de certificering. Het stagebureau heeft gewerkt met de kwalificatiestructuur van het project Boris. Voorlopig zijn er geen zichtbare resultaten in de praktijk. Het gehele team is betrokken geweest bij de ontwikkeling van een vitale visie. Naast de begeleiding vanuit het de directeur, collega en IB'er, heeft een extern bureau het team gecoacht. De bijeenkomsten zijn opgenomen in ieders PPP. Het PPP staat in het DVS.
5.3 Professionaliseren Begeleiding op maat door afdelingsleiders en IB'er	Vanuit de gesprekkencyclus, de klassenbezoeken vindt er coaching en begeleiding plaats. Daarbij is er sprake van maatwerk.



	In de bezoeken van de IB'er staat het doelgericht werken en interactief lesgeven centraal.
5.2 ondersteunend schoolklimaat Website vernieuwen. Informatie voor ouders digitaal- en interactief aanbieden.	Op dit moment zijn we met Coso in gesprek over de prijs van de website. Wij moeten een keus maken of we een uitgebreid pakket (waar we veel mogelijkheden hebben met filmpjes/foto's en verandering van teksten) of een basispakket willen (minder mogelijkheden). Ook zal er eerst bepaald moeten worden waar de financiën vandaan komen.

## **5.0 Schoolklimaat**

### **5.1 Veiligheid**

De schoolleiding, leraren, ouders en leerlingen dragen zorg voor een veilige en positieve omgeving voor de leerlingen. Op het Kwadrant hebben we de Gouden Regels ontwikkeld. Deze afspraken hangen zichtbaar in elke ruimte van de school. Hiermee voorkomen we pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden we zo nodig snel en adequaat op. Met de arbeids- en burgerschapscompetenties leren we onze leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Het Kwadrant is aangesloten bij het Handelingsprotocol Veilige Scholen van de gemeente Bergen op Zoom. Hiermee hebben we beloofd om incidenten te registreren en de protocollen te volgen. De monitorgroep evalueert elk jaar de genoteerde incidenten en maakt vervolgens beleidsafspraken. Leerlingen en ouders kunnen onze contactpersoon aanspreken in het kader van incidenten.

### **5.2 ondersteunend en stimulerend schoolklimaat**

Voor alle leerlingen is een mentor die hun ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij vragen. Op het Kwadrant is een stimulerend en ambitieus pedagogisch- en didactisch klimaat. Naar aanleiding van analyse van de ProZo-enquête nemen we de mening van de leerlingen meer serieus. Dit jaar leggen we de focus op het primaire proces door de lessen (meer) betekenisvol te organiseren. Betekenisvol leren is een containerbegrip. Er is een eerste aanzet gemaakt. Zo maakt Nieuwsbegrip gebruik van het laatste nieuws. De pilot Detail gebruikt de theorie op de werkvloer en brengt de praktijk mee terug naar de school. Incidenteel en op individuele initiatieven komen we tot vakkenintegratie, waarbij leerlingen in de praktijk geleerde vaardigheden kunnen gebruiken.

Het visie-traject heft het team in laten zien dat er op een andere manier geleerd zal moeten gaan worden. De PLG-rooster ontwikkelt een visie op leren. Deze visie zal in lijn liggen met de algehele visie.

### **5.3 Professionaliseren**

Op het Kwadrant vinden we dat medewerkers zich moeten professionaliseren om onze doelgroep goed te kunnen bedienen. Werken op het Kwadrant vraagt om docent die orthopedagogisch en orthopedagogisch kan handelen. Iedere medewerker op Het Kwadrant formuleert jaarlijks in een SMART persoonlijk professionaliseringsplan (PPP) naar aanleiding van een actueel beoordelingsgesprek, aangevuld met gemeenschappelijke teamdoelen. Op aangeven van de afdelingsleiders en directeur wordt het PPP door de intern begeleider S.M.A.R.T. beschreven en goedgekeurd. De coaching rondom het PPP maakt onderdeel uit van de gesprekkencyclus zoals de LPS deze heeft beschreven. Om leerlingen binnen een uitstroomprofiel te begeleiden volgen docenten en assistenten een gerichte opleiding bijvoorbeeld bij het KPC of andere opleidingsinstituten.

Jaarlijks vullen de medewerkers enquête ProZO in voor medewerkers. Opvallend is dat deze scores zeer positief zijn in vergelijking met de scores van leerlingen. Dit aandachtspunt is in het BAT en tijdens de teamvergadering besproken. Het docentenvolgsysteem is bruikbaar bij een 360 graden feedback. De zeven lerarencompetenties zijn uitgangspunt in het volgsysteem. Elke medewerker wordt in overleg met de IB'er in de gelegenheid gesteld om een opleiding op maat te volgen conform de Cao-VO 2016. De medewerker maakt regelmatig werk van het individueel professionaliseren. Het aanmelden en volgen van een opleiding gebeurt in overleg met de intern begeleider en de directeur. Met ondersteuning van de lerarenbeurs zijn de meeste leraren nu HBO+ opgeleid tot Master-Sen. Bij de bespreking van de werktijdfactor wordt rekening gehouden met de te volgen opleiding.

Sinds 2006 werken we op Het Kwadrant met het functiebouwwerk voor praktijkonderwijs. In dit bouwwerk onderscheiden we verschillende functies en taken. De functies en taken hebben tot doel om een stimulerend en ambitieus pedagogisch- en didactisch klimaat te creëren zodat onze leerlingen worden uitgedaagd om zich te ontwikkelen.

Aan het begin van het schooljaar maken de directeur, afdelingsleiders en de stagecoördinator afspraken met de medewerkers over de te bereiken doelen en de normjaartaak tijdens het Pg/Bg. We evalueren tevens de bevindingen van het vorige schooljaar aangaande de werktijdfunctie (WTF) om vervolgens afspraken in de normjaartaak voor het komende schooljaar te maken. Voor het begin van oktober 2017 zijn er met alle collega's gesprekken gevoerd betreffende de normjaartaken. Alle collega's hebben een prestatie indicator beschreven in hun normjaartaak voor het schooljaar 2017-2018. Deze prestatie indicator is vaak gekoppeld aan het PPP. Aan het einde van schooljaar 2017-2018 zal geëvalueerd worden in hoeverre de gestelde doelen behaald zijn.

<b>Jaar 2016-2017</b>	<b>Resultaat 2016-2017</b>
156 PrO-leerlingen. Streven naar 160 leerlingen.	150 PRO-leerlingen op 1 oktober 2017. In de onderbouw 93 leerlingen en bovenbouw 57 leerlingen.
Controle door de Accountant van PWC -Leerlingendossier -Externe leerlingen	Alle leerlingen zijn gecontroleerd en geaccordeerd op 4 april 2017 door de accountant van PWC.
Begroting 2017 is sluitend. Beteugelen Personele lasten.	De realisatie van de personeelskosten verloopt tot september 2017 volgens afspraak.
Besteden van budget externen aan kwaliteitsmedewerker en ROC-docenten.	Er is een overschrijding van het budget van € 45.000 in de besteding door externen.
Catering zowel intern- als extern organiseren.	Begroot € 8.000 en in september gerealiseerd € 12.500.
Inrichten van Kwadrant Restaurant in de leskeuken.	Gerealiseerd in juli en augustus voor een bedrag van € 27.246,78. Voor de meubels betaalden we € 4.500.
Noodplan up to date houden	
RE&I borgen	

## 6.0 Financieel beheer

### 6.1 Continuïteit

Het Kwadrant school voor Praktijkonderwijs behoort tot de Lowys Porquinstichting (LPS). De Lowys Porquinstichting is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

### 6.2 Doelmatigheid

De meerjarenbegroting 2017-2020 van het Kwadrant is onder leiding- en in overleg met het College van Bestuur gemaakt. De Rijksbijdrage OC&W zal in 2017 € 1.967.965 bedragen. De Personele lasten zullen € 1.697.640 zijn. De personele lasten vormen de grootste kostenpost (86 %). De formatie bestaat uit 22,95 WTF waarvan voor 1,4 WTF aan ouderenverlof is besteed. Voor (na)scholing is een bedrag van € 15.000 begroot en voor extern personeel een bedrag van € 45.000. De beleidsmedewerker financiën van de LPS stuurt de directeur tweemaandelijks een overzicht van de Personele lasten en de realisatie van de jaarbegroting. Opmerkelijk is dat het leerlingaantal niet of nauwelijks stijgt en daarmee de inkomsten nagenoeg gelijk blijven. Door indexering van salarissen stijgen de personeelskosten. In de meerjarenbegroting 2017-2020 verwachten we minder inkomsten en hogere lasten.

Het leerlingaantal (156) werd op 1 oktober 2016 door DUO vastgesteld. Het administratiesysteem Magister is in staat om de koppeling met DUO te maken. De controle wordt uitgevoerd door de accountant PricewaterhouseCoopers (PWC) en bestaat uit een 100% steekproef van het leerling dossier. Het is hierbij belangrijk dat de OPP's van de leerlingen up to date zijn en de absentenregistratie perfect is bijgehouden.

Functionarissen zijn verantwoordelijk voor gestelde doelen en budgetten. Zoals gezegd is er een scholingsbudget van € 680 voor medewerkers vastgesteld welke wordt beheerd door de intern begeleider. We werken met grootboeknummers per uitstroomprofiel waarmee de (vak)docenten verantwoordelijk zijn voor gemaakte kosten. Elke (vak)docent dient een begroting in, gekoppeld aan een uitstroomprofiel met grootboeknummer, welke vervolgens onderdeel van de totale meerjarenbegroting 2017-2020 uitmaakt. Ook hebben YourTime met de geplande activiteiten een eigen grootboeknummer zodat we de gemaakte kosten kunnen volgen.

Om veilig in het bestaande schoolgebouw te kunnen werken, hebben we een noodplan ontwikkeld. Vaklokalen, machines en elektrisch gereedschap worden jaarlijks gekeurd. De RE&I wordt jaarlijks geëvalueerd. Lid van de bouwcommissie is de veiligheidscoördinator.

Het onderhoud van het gebouw staat beschreven in het onderhoudsplan(MOP).

### 6.3 Rechtmatigheid

De Lowys Porquinstichting verwerft en besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving.

**Bestuur:** Lowys Pourquinstichting  
Postbus 543  
4600 AM Bergen op Zoom

**Postadres:** Het Kwadrant  
Postbus 125  
4624VM Bergen op Zoom

**Telefoon:** 0164-210199  
**Stagebureau** 0164-261273  
**Fax:** 0164-210198

**E-mail:** [info@hetkwadrant-boz.nl](mailto:info@hetkwadrant-boz.nl)

**Brinnummer:** 15IS

**Bestemming:** Werk en/of vervolgonderwijs.  
**Capaciteit:** 156 leerlingen 12 – 18 jaar  
**Directeur:** Dhr. drs. A.C. de Laater  
**Website:** [www.hetkwadrant-boz.nl](http://www.hetkwadrant-boz.nl)

## 7.0 Organisatiegegevens

In het kaderjaar 2017 hadden we 22,95 fte verdeeld over 30 vaste medewerkers. Daarnaast hadden we externe medewerkers zoals de YourTimeCoach, de medewerker Kwaliteit, de leerondersteuner techniek en meerdere vrijwilligers. Invallers werden georganiseerd door Leswerk.

Mentoren, leraren en leraarondersteuners organiseren in samenhang het primaire proces. Met name de mentor is als eerste aanspreekbaar over het welzijn- en leerresultaten van de leerling. De afdelingsleider bovenbouw geeft leiding aan de medewerkers van de bovenbouwklassen. De coördinator van de klassen 1, 2 en 3 geeft leiding aan de medewerkers van deze klassen. De intern begeleider organiseert de deskundigheidsbevordering van de medewerkers op het Kwadrant en geeft input aan het curriculum. De stage begeleider geeft leiding aan het stagebureau. De zorg coördinator coördineert de speciale zorg en de volle breedte.

De stagecoördinator gaf haar functie door aan een huidige stagebegeleider en daarmee ontstond een vacature voor een stagebegeleider. De afdelingsleider onderbouw en leraarondersteuner Groen stopten hun werkzaamheden middels een vaststellingsovereenkomst.

Medewerkers aan Het Kwadrant PrO.	fulltime	parttime	man	vrouw
Directie	1		1	
Afdelingsleider		2	1	1
Beleidsadviessteam (BAT)	2	4	2	4
Zorgadviessteam (ZAT)		1		1
Stagebureau	1	3	1	3
Onderwijzend personeel	9	6	5	10
Onderwijsondersteunend personeel	2	9	3	8
Totaal 29 medewerkers per 1 augustus 2016				



## 8. Tot slot

In het jaarplan 2017 staan onze plannen genoteerd. Het jaarplan is geëvalueerd in dit jaarverslag. Verbeteringen komen in een het jaarplan 2018 terug. We willen dat het jaarplan een levend document is. Cyclisch werken, evalueren, bijstellen en borgen zal ook voor ons steeds meer gemeen goed worden (Plan-Do-Check-Act). Zo willen we goed praktijkonderwijs in de regio Bergen op Zoom borgen.